

Ryhmäkohtaisen tilanneanalyysin vaiheet:

1. Haastavan tilanteen valinta
 - i. Esimerkiksi ruokailu, siirtymätilanne tai ohjattutuokio.
2. Tukikysymysten laatiminen
3. Tilanteen havainnointi
 - i. Miksi haastavaa käyttäytymistä esiintyy niin paljon?
 - ii. Mikä laukaisee haastavaa käyttäytymistä?
 - iii. Miten aikuiset tukevat lapsia tilanteessa?
 - iv. Havainnot kirjataan ylös ranskalaisin viivoin
4. Purkukeskustelu
 - i. Miten toimintaympäristöä, struktuuria, toimintaympäristöä ja aikuisten toimintaa voidaan parantaa?
 - ii. Miksi toimintaa kehitetään eli mitä hyötyä muutoksella tavoitellaan?
 - iii. Laaditaan ryhmäkohtainen toimintasuunnitelma
 - iv. Kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet
 - v. Määritellään uuden tilanneanalyysin ajankohta
5. Uusi tilanneanalyysi
 - i. Miten sama tilanne etenee nyt kehittämistyön jälkeen?
 - ii. Mitkä asiat sujuvat hyvin?
 - iii. Onko jäljellä vielä ongelmallisia hetkiä? jos on, millaisia? Miten ja milloin ne esiintyvät ja mistä ne johtuvat?
6. Arviointikeskustelu
 - i. Mitä positiivisia muutoksia kehittämistyöstä on seurannut? Mistä positiivinen muutos johtuu?
 - ii. Onko jäljellä vielä kehittämistä vaativia seikkoja? Jos on, miten niihin vastataan?
 - iii. Määritellään uuden tilanneanalyysin ajankohta

Lapsikohtaisen tilanneanalyysin vaiheet:

1. Haastavan tilanteen määrittely etukäteen
 - i. Esimerkiksi ohjattutuokio.
2. Keskustelu lapsen kanssa: tavoitteena saavuttaa lapsen kokemus tilanteesta
3. Tilanteen havainnointi
Tukikysymyksiä:
 - i. Milloin haastavaa käyttäytymistä esiintyy?
 - ii. Millainen toiminta ja lapsen käyttäytyminen sitä edellyttää?
 - iii. Mitä lasta kuormittaa tilanteessa?
 - iv. Ovatko lapseen kohdistuvat odotukset realistisia?
 - v. Tietääkö lapsi mitä häneltä odotetaan?
4. Purkukeskustelu lapsen kanssa: omien havainnointien peilaaminen lapsen tulkintaan
5. Purkukeskustelu työyhteisön ja tarvittaessa vanhempien kanssa
 - i. Miten toimintaa ja olosuhteita voidaan muokata paremmin lapsen tarpeisiin vastaavaksi?
 - ii. Miten aikuisten toimintaa, vuorovaikutusta ja pedagogista struktuuria voidaan kehittää paremmin lasta tukeviksi?
 - iii. Toimintasuunnitelman laatiminen
6. Tilanteen harjoittelu etukäteen yhdessä lapsen kanssa
7. Uusi lapsikohtainen tilanneanalyysi

Lähde: Ahonen, L., 2017. Haastavat kasvatustilanteet. Lämpimän vuorovaikutuksen käsikirja. Ps-kustannus.